

Előfizetési árak:
 Égész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-30 szám
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adtnak

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl

A kártya.

Pécs, 1895. július 20.

(* *) Gringengeur-nek találmánya, mely annak idején egy félkegyelmű király mulattatására lett kifundálva, nem sokára az ördög bibliája lett. Gyorsan szétterjedt az egész világon, professzionátus szerencse-lovagokkal népesítve be a tájakat, nyomort, szenvedést, késő bánatot hagyván hátra mindenütt, a hol Fortuna festett lapjaival kényserítették a szerencsét szolgálta.

Magyar földön hamar meghonosodott indigena lett és különösen az elnyomatás korszakában a sirva vigadó magyarnak ugyszólván szórakozása volt a „csöndes“, a „nemzeti“ elnevezés alatt meghonosodott fárbli, melyen ezek úsztak el lázas izgatottság mellett borgőz és szivarfüst kíséretével és a sokféle istencsapása közt talán éppen a kártya volt az, mely néhai jóhírű gentry családokat a tönk szélére, az elzúllás útjára juttatott.

Nehogy valaki azt higgye, hogy napjainkban a kártyaláz megszűnt, vagy talán csak némileg is alább hagyott, sietünk kijelenteni, hogy ma nap még jobban dühög, mint azokban a sötét emlékü időkben; ma ur, vagy urféle, szegény és földhöz ragadt egyaránt rabja a könnyen szerzésnek, a gyors-élésnek és alig van társadalmi osztály, elkezdve a kocsis köröktől egész a méltóságos urakig, hogy ne hódoljanak ennek a szenvedélynek.

Ennek következménye lett aztán az ugynevezett hazárd-játékok eltiltása nyilvános helyeken a hatóságok által; a mi nevetséges és csak írott malaszt maradt mindvégig, míg szabatosan meg nem határozzák, hogy hát tulajdonképpen mi is az a hazárd-játék. Mert nézetünk szerint a megengedett szolid játékok is hazárd-játékokká válnak, ha azt nagy összegbe játsza olyan egyén, a kinek 20—30 frt elvesztése érzékenységgel jár.

Mert utóvégre is, ha egy évi 50—60 ezer forint jövedelemmel bíró egyén egyszer-mászor elveszt egy-pár száz forintot csupa szórakozásból,

ennek nem vallja valami nagy kárát; hanem szerintünk ott kezdődik a hazárd játék, midőn kis jövedelmű egyén egyáltalában kártyázik, midőn oda haza neje és gyermekei nélkülözni kényszerülnek, midőn egy forint is nagy pénz.

És éppen ez utóbbi, a mi bennünket e sorok megírására késztet. Városunkban leginkább az ugynevezett kishivatalnok-világ szokott kártyázni. Nem említjük itt azokat az urakat, a kik délutánonként a maguk rendes tarokk- vagy kalabriászparthie-ját megcselekszik, a mit nyere ma az egyik, holnap visszafizeti. Rendesen játszanak minden nap ugyanazok, év végén a mérleg aztán körülbelül valamennyinél 0-ra redukálódik. Se nem nyert, se nem veszített egyik sem. Ezek a nyilvános helyen, egy rakás kibic mellett végbemenő kártyázások ugyszólván a nyárspolgári erényekhez tartoznak, akár csak az a szokás, hogy alig nyeli le odahaza az utolsó falatot, szalad a megszokott kávéházba.

Vannak nálunk olyan bormérő helyek, nevezetesen ez egyszer nem említünk, akár a szigeti, akár a budai külvárosban, a hová csak úgy tódul a népség, mert hát a kocsmáros valódi, hamisítatlan jó bort mér. Az igaz, hogy elkér literjéért 60—80 krt, de hát legalább — ezt mondja a legtöbb stammgaszt — jól van csinálva. Nehogy azt higgye valaki, hogy ezért a jó borért van ezeken a helyeken az a nagy bucsu-járás; sietünk megsugni, hogy a kártya hozza őket össze, még pedig egy kis parázs makkal.

No hát, a ki nem ismeri, hogy mi fán terem ez a játék, hát sietünk neki megmagyarázni, hogy ne is tanulja meg; mert ez a leghazárdabb játék még kicsiben is. Nézzük csak, hogy megy végbe. Egy pocakos ur letesz az asztal közepére öt forintot, és rámondja, hogy ez a bank. Még csak két ur ül az asztal körül egy-egy spricer mellett. A bankár ur kiosztja a kártyákat köztük, tesznek egy-egy koronát. Ha mostan a partnereknek van slágerük, akkor ők viszik ki a maguk koronáját, ha pedig a bankárnak, úgy ő seprí be a tételeket.

Kibicek csakhamar kerülnek a többi asztaloktól, a kik aztán addig-addig nézik a játék menetét, hogy ők is kedvet kapnak, mert úgy látszik, a bankár ma pechben van. És csakugyan. Egyik ötös a másik után kerül elő az oldalzsebből, bosszantja az állandó pech és midőn már az utolsó forint sőhajtozik zsebében, felkél és átadja a bankot másnak.

Esti 6—8 óra közt már javában folyik a játék, zsongás, káromkodás vegyül a füsttel telített levegőbe, a bankban már száz forintok vannak, melyet epedő sőhajtsókkal ülnek körül a játékosok és a nagy összeg akárhányszor elcsúbit egy-egy havi fizetését még a zsebében őrző jámbor embert, hogy „bankot üssön“, a minek leggyakoribb vége, hogy az egész hónapra való pénze bevándorol a bankba.

„Ne menj oda, nem bánt!“ Ezt tartja a mondás. De hát mégis napról-napra kísértik a szerencsét, és akár nyernek, akár vesztenek. A tivornya, eszem-izsom napirenden van, a költséget természetesen a nap hőse, a nyertes adja, a ki elég nagylelkű kifosztott cimboráit is meginvitálni a céccóra; ki tudja, holnap nem-e ő lesz a kifosztott.

Igy lesz oka a kártya a családi élet felbomlásának, így nevel a kártya országos lumpokat a legjózanabb családapákból, így teszi a legszorgalmasabb hivatalnokot a legmegbizhatatlanabb, kapzsi, pénzvágó, kötelességmulasztó, megvesztegethető stréberré; a ki egy darabig — míg teheti — cimborái segítségével lovagol egy kevéssé a váltókon, később eluszik mindene, utolsó butordarabja is dobra kerül, hivatalából kidobják és lesz belőle professzionátus kártyás, éjjeli bagoly, a ki mások kifosztásából tengeti hitvány életét.

Bizony jó volna rendőrségünknek nagyobb figyelemmel kísérni ezeket a helyeket; bizonyára a rendőrségnél a legjobban tudják, hogy melyeket, és ha azoknak a könnyelmű embereknek nincs annyi belátásuk, hogy tudatára ébredjenek, mennyire káros rájuk nézve a kártyázás, legalább az a rendőri közeg magyarázná meg nekik, hogy nyilvánosan nem szabad egymás pénzét elszedni

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Mi haszna van . . .

Mi haszna van a parasznak:
 Szegény vagyok, te meg gazdag
 S hű sziveért a szegénynek
 Gazdagságod nem cseréled.

Az lenne csak egyszer a jó,
 Ha én lennék Mindenható:
 Eldobnám a gazdagságod,
 S érted adnám a világot

Balog István.

A baka-világból.

Huszonötén vagyunk együt egy éves önkéntesek, mind jó fiúk s ha hősök nem is, de hősjelöltek s kifogyhatatlanok ujabbnál ujjabb kedélyes ötletekben, melyeknek sok osztrák copf nagyon jó anyagot szolgáltatott.

Ott volt a szobájuk a harmadik emeleten, velük átellenben a földszinten lakott „alezredes ur Schlaiffer“, a ki tulajdonképp igen jóra való vezetője volt az ezredirodának.

Egy hosszú nyári gyakorlat után, esti kilenc órakor nyugalomra hajta le a fejét a 25 önkéntesi test, óhajtván, hogy:

„Bár csak ez az éjszaka
 Három napig tartana!“

S általános lön a csend, még Kiss Jancsi sem hortyogott, a mint általánosan tenni szokta és épp ezért ez este megkíméltük őt attól, hogy vaságya kapcsait kiszedjük, minek következménye rendszeren

az lett, hogy ő az első mozdulatnál ágyastul együtt a földön találta magát. S lön egyrésztől iszonyatos bakakáromkodás, a többség részéről szörnyű kacagás, mely tartott vagy két óráig, míg szegény János az ágyát valahogy rendbe hozta.

Ez este azonban semmi sem zavarta meg a házi csendet. A lélekzetvétel mind a huszonöt részről oly csendes volt, hogy abban még az „ezred orvos ur Jedlicsek“ sem talált volna kifogást.

A holdvilág bepillantott az ablakon s mosolyogva nézett szét a huszonöt pokrócon, melynek felső végtagjait egy-egy álmában is furfangosságot ábrázoló bakafizionómia képezte.

A csendes éjszakába azonban egyszerre szokatlan zaj vegyült.

Puff, puff, puff!!!
 Hangzik valami borzasztó hang s a huszonöt baka közül tíz darab megmozdul.

Puff, puff, puff!!! . . .
 Hangzik még irtózatóbban s erre már husz baka mozdulván meg, Fábian Gyuri felszólal:

— Mi az Isten csodája az gyerekek?
 Puff! puff! puff! puff! Hangzik még rettenetesebben, amire azután Fábian Gyuri sem veszi tréfára a dolgot, hanem leszáll a „strózsák“-ról, nyaka köré veszi a felső pokrócot s kinéz az ablakon.

A hold méla fényénél, a csillagok ragyogásánál idilli kép tűnt fel szemei előtt, mely eltöltte egész valóját.

Alezredes ur Schlaiffer igéző pongyolába vetkőzött bájdus szobaleányai, Erzi és Róza hatalmas nádpálcával porolták a hold költői világánál az al ezredes ur és kedves neje tulajdonát képező szobaszőnyegeket.

Fábian Gyuri káplárjelölt nézi-nézi est a költői jelenetet, — míg egyszer szeme közé szállván a fel szálló szőnyeg por — belátta, hogy a költőiségnek is van határa. Megszólította tehát a szobacicusokat, hogy a közbeke és nyugalom érdekében hajtanak nyugalomra szőke és barna fűtű, bodor haju fejcséjküket s ne zavarnák a bakai szivek és szemek nyugodalmát éjek méla éjszakáján.

Csengő, hangos kacagás lett erre a felelet és hangzott tovább:

Puff, puff, puff!

Fábian Gyuri kétségbeesett arccal fordult hozzánk s kérdé:

— Gyerekek, most már mit csináljunk?

Néma hallgatás lön a felelet, bár abban mindannyian megegyestünk, hogy itt példás büntetésre van szükség, a minek nyilvános végrehajtására azonban annál inkább nem lehetett gondolni, mert Erzikének cugszfürer ur Brand, Rózsának pedig őrmester ur Hornyicsek tartotta szívét megszállva és folytonos ostromállapot alatt, a mi nagy fontosságú dolog a szobalányi életben.

Végre Kiss Jánosnak — a ki kálvinista gyerek volt — akad egy jóra való ideája s ez a következő vala:

A szomszédos század-konyhában egy kétakós fazék tele volt vízzel, hogy annak tartalmát a szakácsok kora reggel „supává“ varácsolják át. Az indítvány az volt, hogy ezt a két akó vizet hozzuk be s annak tartalmával hűtsük le a fürdői és őrmesteri protekcióra támaszkodó két hölgy forrponon levő jökédvét.

Ez indítvány egyhangulag elfogadtatott s fogantatosított.

Rettenetes izzadások közt becipeltük a két akó

csak azért, mert egyiknek jobb lapja van, mint a másiknak.

Vajha ne lenne szavunk pusztában elhangzó és foganata lenne ott, a hol még segíthet az idején megfogadott jótanács.

Hirek.

Pécs, 1895. július hó 20.

— **(Művész-csemete.)** Említettük a múlt évben, hogy a pécsi seneiskolának egy tehetséges növendéke a budapesti nemzeti zenedébe lett felvéve és tovább képzése ösztöndíj adományozás által lehetővé tétve. Ez a művész-növendék ifj. Hegedűs Ferenc 14 éves cigány-fiu, Hegedűs Ferencnek, a jelenleg Harkányban játszó Oláh-Hegedűs-féle banda főnöke fia, kiből Lóhr Vilmos zenetanár a zenei tehetséget felismervén, igazi művészi ambícióval vezette be a hegedűjátás titkaiba s oly jeles eredményt ért el vele, hogy a mikor Zichy Géza gróf operai erők kutató körútjában Pécsen tartózkodott és Lóhr neki a kis Hegedűs Ferkót bemutatta, az intendáns egészen el volt ragadtatva a fiu játéka által s meg is ígérte neki, hogy továbbképzése körül keszere fogjárni. Zichy azonban időközben az operától visszavonulván, ezt az ígérte nem válthatta be, miért is a fiu kereszta, ifj. Némethy József ügyvéd, a zenének városunkban egyik leglelkesebb művelője, József főherceghez fordult azzal a kérelemmel, hogy a jeles fiunak magasabb zenei kiképzését tegye lehetővé, mit a magyar főherceg késséggel teljesített is, kieszközölván a kis Hegedűs részére a nemzeti zenedében teljesen ingyenes oktatást. A Hegedűs fiu jeles felvételi vizsgálatára alapján tavaly a nemzeti zenede ötöd-évi folyamára lett felvéve s az ott töltött egy évet oly kitűnő eredménnyel végezte, hogy a következő tanévben már a hetedik évfolyamra lesz bocsátva. A fiatal Hegedűs Ferkó tegnap lelkes pártfogójánál, ifj. Némethy Józsefnél mutatta be zenei tudását a vendégszerető házigazda meghívására megjelent előkelő társaságnak, melyben részt vettek Ernyei József, a budapesti seneakadémia tanára, Lóhr Vilmos, Eckhardt Antal és a művészi zenének több kedvelője. A művész-növendék Eckhardt zongora kísérete mellett hegedűn előadta Huber III-ik számú magyar ábrándját, H. W. Ernst Elegiáját és Beriot I-ső számú Concertjét s ezeknek a nehéz zeneműveknek előadásában oly művészi technikát produkált, hogy a jelen volt zenei kapacitások fényes művészi jövőt jósoltak a tehetséges és törekvő növendéknek. Ha még ehhez megemlítjük, hogy közben Lóhr játszotta el Beriot 6-ik sz. Concertjét Eckhardt művészi kísérete mellett, úgy külön erősíteni nem kell, hogy a jelen volt társaságnak oly művelzetben volt része, mely bármely fővárosi szalonban is ritkítja párját.

— **(A „Pécsi takarékpénztár“ építkezik.)** A tegnap megejtett igazgatósági ülés már

kimondta, hogy a takarékpénztár építkezik. És pedig egy bizottság alakult, melynek feladata lesz a fővárosi elsőbrangu pénzüzetek épületeit, azoknak praktikus berendezését tanulmányozni. Az új épület a Széchenyi-tér nyugoti oldalán levő s a Ribay-kávéházat magában foglaló intézeti ház és a Cséby-féle ház helyére épül, közte s a gimnázium között utca törelik. Mint értesülünk, a takarékpénztár palotája három emeletes lesz, melynek egész első emeletét az intézet foglalja el; felül privát lakások, a földszinten pedig kávéház s vendéglő helyiségek lesznek. Túrelmetlenül várjuk városunk eme új díszét.

— **(Reményteljes ifju zenész.)** Városunk szülöttje, a már eléggé ismeretes Bak Adolf, ki néhány évvel ezelőtt a bécsi konzervatoriumra ment, hogy magát különösen a hegedűjátékban kiképezze, a harmadik, tehát utolsó évfolyamot is elvégezte. A fiatal, még alig 20 éves ifju, most diplomás zenész s lehet, hogy néhány év múlva mérvadó szerepet játsszik zeneirodalom terén, kinek is igen szép kompozíciói különben már közkezen forognak. Szerencsét kívánunk mi is neki.

— **(Halálosítás.)** Bózza József, az I-ső pécsi Veterán-Egyet diszelnökének leánykája Ida Erzsébet elhalt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz.

— **(Elfogott tolvaj.)** Klentz Alajos Ágoston utcai vendéglőtől tegnap hajnalban két pár fényesített végett a küszöbre helyezett cipőt elloptak. A gyorsan értesített rendőrségnek sikerült a cipőt tolvajt Weisz József professzionátus tolvaj személyében kinyomozni, a kit — tekintettel a meleg időre — bezárástól a hűvösre. A nyomozást vezető Selényi biztosnak sikerült az elloptott két pár cipőre is ráakadni, melyeket a jeles férfiú a Balokányi tó körüli bokrokban rejtett el.

— **(A fürdés áldozatai.)** Barcstelepről írják lapunknak: A Dunagőzhajózási társaság 6534. számú uszályának Kulacs Pál nevű matróza tegnap délután a Drávában fürdött, uszás közben valami forgóba eshetett, mert segítségért kiabált. Ugyane hajó mellett állt a 457. uszály is; mindkettő már üresen és megindulásra készen, csak a megérkezendő gőzökre vártak. A 457. uszály matróza meghallotta társa segélykiáltását, minden gondolkodás nélkül a vízbe veté magát, társa után uszott, hogy azt megmentse. De vesztere tette, mert amint Kulacsot elérte, aki már már alámerült, a víz őt is elsodorta; mindketten elmerültek, s többé felszínre nem is kerültek; Bőrös Károly is, Kulacs Pál is, 27—27 éves hajós matrózok a Drávában lelték sirjukat. A katasztrófa a magyar leszámítoló és pénzváltó bank IX. számú raktára előtt fejeződött be. A két fiatal ember szerencsétlen esete nagy szánakozást keltett, annál is inkább, mert mindkettő józan, takarékos és szorgalmas hajósok voltak ismervé, kik most már hazájukon, a vizen találták nyughelyüket. Holt testük keresésére azonnal csónakokkal elindultak, de eredménytelenül, a Dráva, úgy látszik, nem elégszik meg áldozataival, még holttestüket is legalább egy ideig magának tartja vissza. Az esetről a jelentés a hatóságnak megtéetett.

A pokróc alól lestük-vártuk a történéndöket. Alig néhány másodperc. kivágódik az ajtó és hosszúra nyult savanyu arccal belép rajta főhadnagy ur Königréz — utána belép alezredes ur Schleiffer (csuron viz volt szegény), a csáková, a bajusza, az aranygallérja mind mind át volt ázva, a nadrágjából meg csak úgy csurogott ki a rántott levesnek való; látszott, hogy neki jutott ki az oroszlárnész — leg hátul állt tiszti komolysággal, a lámpával kezében, napos káplár ur. Csömör.

A pokrócok alatt különféle megmagyarázhatatlan, de mégis olyan csiklandozó-féle hangulat uralkodott e pillanatban.

Főhadnagy ur Königréz törte meg a csendet, „Habtacht“-ot kiáltván különben rokonszenves hangján. Huszonöt horkantás lön rá a felelet.

— Habtacht! kiáltja most elkecserevedve alezredes ur Schleiffer, akinek éppen a csáková karimájáról egy hatalmas csepp pottyant az orrára.

Erre azután megmozdult Kiss János, elébb egyet nyújtózkodott, azután mintha akkor pillantotta volna meg a jelenlévőket, hirtelen leugrott az ágyról, glédába vágta magát s szép harsány hangon mondá:

— Jelentem alássan vitéz alezredes urnak, 25 a létszám, maródi nincs!

Hogy mit mondott erre csehül az alezredes ur, nem tudom, csak arra emlékszem, hogy igen közeli ismeretségbe óhajtott bennünket hozni az istennyilával.

Alezredes ur Schleiffer e kifakadás után az egyik ujjával magára mutatván, a megbotránkozás kifejezésével szólalt meg, mondván:

— Ta schautz!

— Jelentem alássan alezredes urnak, nem tudok németül.

— Hát látoisz te makadnag engem, tu betyár!

— Igenis látom.

— Hát milyen meglennyi én nekednek?

— **(Lopják a pogácsát!)** Ez a felkiáltás hangzott el a múlt éjjel rémesen a Széchenyi téren. Biztonság kedvéért néhány munkás alszik minden este az asztalt munkálatoknál, nehogy ismeretlen tetesek az ott felhalmozott szerszámokat s másnemű dolgokat ellopljanak. Ugy éjtél felé járhatott az idő, mikor az egyik kőgarmada mellől — mintha a föld alól jött volna — félelmes hangon kiabálták „Lopják az aszfaltot!“ Természetesen felugrártak a többi munkások is, de tolvajt nem foghattak, mert az aszfalt pogácsák közt a lármát egy békés rendőr okozta, ki is egy kis pihenőre nehányat összerakott, melyre leült. Nem kell mindjárt megijedni.

— **(Gombamérgezés.)** A Kálvária-utca 28. sz. ház egyik lakója tegnap reggel egy házaló falusi asszonytól egy kosár gombát vásárolt, a mit annak rendje és módja szerint elkészítvén, betálatla férjének és gyermekeinek, a kik azonban nem ettek belőle, mert a ház asszonya, valószínűleg a kóstolgtatáskor, annyira rosszul lett, hogy mindjárt tisztában volt a családdal, hogy a gomba mérge. Gyorsan orvosért futottak és a beadott ellenszerek megmentették az anyát. Bizony jó volna a rendőrségnek figyelemmel kísérni a gombával házalókat; a közönségnek pedig több vigyázattal kellene eljárni és hazalóktól sem mi esetre sem gombát vásárolni. Más városokban a gomba-árusítás csakis egy előre meghatározott helyen — hol orvosi felügyelet alá vehető — van megengedve.

— **(Lótenyésztési jutalomdíjazás)** A földművelésügyi miniszterium 23680/II. sz. engedélye folytán Baranyamegye lótenyésztési bizottsága 1895. szeptember hó 15-én d. e. 9 órakor Pécsen, a budai külvárosi vásártéren lótenyésztési jutalomdíjazást tart. Díjak: I. szoptató csikós kancák után egynek 5 drb. 10 fr. arany; kettőnek 3 drb. 10 fr. arany; négynek 2 drb. 10 fr. arany. II. 3 éves kanca csikók után: egynek 4 drb. 10 fr. arany; kettőnek 3 drb. 10 fr. arany; kettőnek 2 drb. 10 fr. arany. Ezen díjak csakis földmives tenyésztőknek fognak kiadatni, míg vagyonosabb tenyésztőknek a földművelésügyi miniszterium által a bizottság rendelkezésére bocsátandó arany, ezüst és bronz-oklevél adatik. Felkéri tehát Baranyamegye alispánja a vármegye összes lótenyésztőit, hogy saját tenyésztette állataikat a kitett időben s helyen minél tömegesebben mutassák be.

— **(Vak tüzi lárma.)** Tegnap éjjel ugy fél 11 tájban a Zsolnay gyárbeli őrtanyáról tüzet jeleztek, minek folytán mind a Zsolnay-gyárbeli, mind a központi tűzörség teljes készenlétben kivonult a felső vámház-utcába, a hol azonban oltani való nem akadt. Mindkét őrtanyán most azt feszegetik, vajjon ki lehetett az, a ki őket felültette?

— **(Elektromos lámpák Budapest utcáin.)** Miután az Andrássy-uton a villamos próbavilágítás teljesen sikerült, a főváros a Kerepesi, Károly- és Váci-köruton a keleti pályaudvartól a nyugati pályaudvarig szintén rendez próbavilágítást, mert azt akarja, hogy ezek az utak a kiállításon már villamossággal legyenek világítva.

— Csurog egy viz a vitéz alezredes ur.

— Hát mitől meklennyi csunyor viz? (De ekkor már a kardját rázta az alezredes ur, mi pedig sorban ott álltunk az ágy lábánál haptakban, csak önkéntes Weisz Árpád nem mert kibujni a pokróc alól.)

— Bizonyosan megázott az alezredes ur.

Hanem hogy erre a kijelentésre mi következett, azt leírni nem tudom, csak arra emlékszem, hogy alezredes ur Schleiffer összeszedte mindazt a káromkodást, amit magyar, cseh és német nyelven tudott, amelyek közt legenyhébb kifejezés volt, „tu misztifich“, „betyáren“, azután megfenyegetett bennünket s bevágta ránk az ajtót.

Főhadnagy ur Königréz pedig a reggeli rapportra invitált meg bennünket s miután káplár ur Csömör is egy megvető pillantást kegyeskedett ránk vetni, mentek tovább a szomszéd szobába vizsgálni, a hol bizonyára még kevesebb felvilágosításra találtak.

Mi pedig oda mentünk az ajtóhoz s mikor elhangzottak a léptek, akkor megeredt a jóízű kacagás, amelyet egy jól sikerült csiny képes előidézi, amelynek hallatára Weisz Árpád is kidugta az orrát s csak annyit mondott Kiss Jancsinak: Federmesser soll'n se schwitzen, én nem jó szagoth érzek!

vizet, fölemeltük az ablak párkányára, azután . . . Jézus segits!

A két cicus még folyton kacagott bennünket. Mi egyet fordítottunk a fazékon s azután . . . Pocscs!

Két iszonyu sikoltás s egy elszánt ordítás követé e műtétet.

Tyűh!

Megborzadtunk. Ez az alezredes ur Schleiffer hangja volt, ő ordított és káromkodott.

— Mi tehát alezredes ur Schleiffert öntöttük nyakon!

— Ez borzasztó! Ilyen eset még nem fordult elő a vitéz osztrák hadsereg krónikájában!

Megdermedve álltunk!

A holdvilág éppen a fellegek közé bujt.

Önkéntes Weisz Árpád a térdeit verte össze ijedtében.

A pillanat borzasztóan nagyszerű volt!

S az ünnepélyes csendet ismét csak Kiss Jancsi szakítá félbe, akit mi kezdtünk már nagynak tartani.

— Fiuk, itt tenni kell valamit, mert mindjárt a nyakunkon lesz a német.

— Tenni kell! felelé a kórus.

— Először is ezt az átkozott fazekat vigyük gyorsan a konyhába, akkor az ablak párkányáról minden csepp vizet ledörzsölünk és megesküszünk, hogy mindent tagadni fogunk, még azt is tagadjuk, hogy vizet láttunk, vagy itunk valaha, még azt is, hogy a pap vízzel keresztelt meg egykoron bennünket!

— Esküszünk egyhangulag!

— Azután minden ember bujjon be a pokróc alá s hortyogjon úgy, mintha három hét óta aludnék.

Alig tétettek meg ezen üdvös intézkedések, a hosszú folyosó tulsó részéből rémes kopogás közeledt s egy-egy katonai stílusban tartott k. k. káromkodás rekedt hangja vegyült huszonötünk elszánt hortyogása közé.

— **(Nyári mulatság)** A pécsi cipész- és csizmadia-betegsegélyző pénztár tagjai f. évi augusztus hó 4-én a munkás-betegsegélyző-pénztár kerti helyiségében (Ágoston utca 22. szám) saját pénztára javára díjtekézzel és táncokkal egybekötött kerti ünnepélyt rendeznek. Kezdeté az ünnepélynek délután 4 órakor, a táncnak pedig este 6 órakor, és ez idő közt több tárgy játszatik ki. Azonkívül egy virág csarnok állittatik fel, a hol több hölgy azives közre működésével virágcsokrokak árusittatnak el. Belépti-díj személyenkint 30 kr. Jegyek előre válthatók: Reisch János, Bottlik Imre, Kecskeméthy József urnánál, Klenc Alajos vendéglős urnál és este a pénztárnál.

— **(Az időjós nyilatkozik.)** Falb Rudolf a jelen év második felére e napokban tette nyilvánossá prognózisát. E szerint pedig az augusztus esős és hűvös lesz és csak a hó vége felé fog a hőmérsék kissé emelkedni. A szeptember meleg lesz. Októberben rendes lesz az időjárás, sok csapadékkal, bár nem annyival, mint a múlt évben. A november hó napot hőesések fogják megnyitni és befejezni, a hó közepén azonban enyhe idő lesz. Decemberben éppen fordított lesz a sorrend. Meleg idővel fog kezdődni és végződni, a második héten azonban eső lesz, míg a harmadik héten havazni fog. Elsőrendű kritikák napok július 22-ike, augusztus 20-ika, szeptember 18-ika és október 18-ika. A kritikák napok legkritikusabbja szeptember 18-ika, a mikor napiogytakozás is lesz. Ez időtájt különben ráadásul földrengések is várhatók.

— **(A Jupiterre?)** Milyen hiszékenyek az emberek! Az orosz rendőrség Saratovban letartóztattott egy embert, aki menetjegyeket árult a — Jupiterre. Rábirta szegény áldozatait, hogy adják el mindenüket, aztán utazzanak vele a Jupiterre, ahol óriási telkeket fognak kapni. Arcképeket is adott nekik a szentekről, akikkel a Jupiteren találkozni fognak.

Girhes a vásáron.

— Karcolat. —

Bogáncs Tüdő János ma reggel bezzeg ugyan csak lepipálta a napot, ezt a lusta világitó gömböcöt, mert korábban fölpisilantott ő nála.

— No mer' hogy a'kkinek dőga akadt, az nem ér rá a pisilókait álommal hizlóni. Ammint hogy igaz is...

A „santa-Kata“ csillag még jóformán fön' bő cörgött az ég portalan országutain, mikor Bogáncs Tüdő Jánost már nem hagyta pihenni az igyekezett. Addig izgett-mozgott, fészkelődött a bolyhos birkabundán, míg végre is lekászolódtott a végnapjait nyikorogva számlálgató lócáról s a papramorgós pin-test a bubos válláról hatalmába kerítve, megfeni torkát, aztán a bocskort szuszogva felzújjazza bütykös lábaira és kilép a zuppos tető alul az udvarba.

A falu viskóin haldokló csöndesség szendereg. A szürke sötétségben még mintha a házak közül fölnyuló sudaras jegenyék is aludnának. Sehöl semmi élet... de mégis. Egy kalandzomjas bagoly ólomnehéz repülése mutatja, hogy még a végítélet nem döntötte, pörzsölte rommá-hamuvá a világot. A csunya fakó madár vagy idegen tanyákon járt szerelmeskedni, vagy pedig a harmadik faluba huhogta el valamelyik háztetőn a szomorú halálhírt, hogy így megkésett odvából.

János téb-láb az udvaron, különösen pedig a diófa alatt gunyasztó kis vályogputri mellett csoszog sokat s meg-megállva éledleg az innen kihallatszó lassu szusszanatokon... Talán valami fehérnép, ki megerelte legyen a János szive gyökerit?... Óh nem, János már az uristen különös kegyelmiből tul esett az effajta földi bolondságokon. Talán egy szökésben levő bankárt vagy pénztárost rejteget a diófa árnyában hüselő vakolatlan, meszeletlen kalyiba?... Talán ennek a ropogós cifra papirosára vágyakozik most János, kinek az idők otromba kezei által letarolt s külső gypajmezétől immáron megfosztott fényes kopyájában még holmi vétkes gondolatok is megvillantak legyen, hogy ily adáz, leskelődő léptekkel kerületi az imént említett édesded szusszanatok csöndes hajlékát?... Óh nem, Bogáncs Tüdő János soh'se vetett még szemet a másóra. Mi az a rejtélyes épület hát, honnét a zsongó muzsikaszere, lágyan terjengő horkolás kihallatszik a falu mélységes csöndjébe?... Ól, disznó ól, melyben legrózsásabb hajnali álmait most álmodja a Bogáncsék háromszor is csipett füllü, kunkori farku, makkban telhetetlen, rigmusokat rőfögő, jámbor természetű egyetlen göbéje, a — Girhes.

A János szive megtellik édes örömmel, mikor a füleinek kedves göbe-pihegést hallgatja és a sercegő pipa madzaggal összedrótózott nyakából kieresztve az ott összegyülemlött sárgaszínű leveit, túlvilági ihlettséggel nyitja ajkait az ömlengő szókra:

— Szíp állot, na'on szíp...

De aztán annál jobban összezsongorodik szivének kamarája és még a markában illatozó bagót is a paréjos gazba szórva nyögdicseli:

— Mer' hogy sok az adu, na'on sok. Szorongatik érte az embört. Szögény girhes jószágom te, nem tom, lösz-e több ujan gazdád, mint én vótam?

Eközben megpirkadt. János fölmosolja az asszonyt, ki a tarisznyát rendbehozva od'adja az embernek. Ez a konyhaajtó mögé támasztott kézbilit markába szorítva, félbemaradt pipájára ujra rácsihol és kiadja a jelszót:

— Möhessünk!

A faluból egy kanyarulattal az országútra váltanak. Az asszony megy elől s kosarában kukoricaszemeket zörgetve mondogatja:

— Coci nye, cücü, coci nye!

Bogáncs Tüdő János ballag leghátul s hosszú kézbilével hol ide, hol oda ütve morogja:

— Röndre szögám, röndre! Girhes, haj ne te.

Te asszony, azt a kukoricát nem csak rázni, halom mög is köll neki mutasztanyi! No né, nem akar indunyi a cefet jószág. Hü, hogy a fizkes izé üssön tanyát az órod cimpájába!

És a furkós vékonyabbik felével mérgeesen oldalba biztatja a négylábu lokál-patriótát, ki a világ összes kukoricájáért se hajlandó falujának iszapkörnyékezte páskumától könnyelműen megválni. Hol jobbra, hol meg balra igyekszik a fehéres porral hintett országútról s a kosárban sárgálló, mosolygó kukoricaszemekre, a máskor oly epedve kívánt csemegére gyűlöletes pillantásokat vetve, érző szivének leglángolóbb tüzével kívánkozik vissza az ismeretes páskum turásos rónájára, melyhez oly romantikus emléki fűződnek. Ez alatt a falu méhéből eredő csudálatos hangok keverednek a mindenféle falusi illatoktól hemzsegő levegőbe. Kürt szava ez, kürté, mely a jobb időkben másodmagával ott hivalkodott kihívó fenyegetéssel a Csákós ökr hóféhér homlokán és most a disznómars stemei harsognak kebeléből világgá. A zsiros haju kanász túlköl, mely édeni hangok hallatára még jobban erőt vesz Girhesen a honszeretet és a falusi disznókaszinóban eltöltött élvezetes órák emléke és bámulatra méltó daccal rőfögi:

— Ojjé, ojjé, nöm, nöm!

De Bogáncs Tüdő János nem olyan hig léből való félemler, akin erőt vesz egy utazélen megátalkodott hitvány göbe makrancossága. Türelmét veszelve, mánli ujjával letörli homlokáról a gyönyöző verítéket s elszántan hörgi:

— Mos' mán csak azért is. Vagy misz Girhes, vagy itt tüstöntüben kiszusszantom belüled a bitang parádat!

Az asszony egy szemrehányó pillantást vet a Jánosra és egynehány szemet dobva a Girhes elé, imigy nógatja az elkekeredett állatot:

— Cücü ne cücü! mire ez még egyszer visszafordulva hajdani hazája virányos tájai felé, egy kínos bucsúrőfögéssel nyakába akasztja a nagyvilágot.

Bogáncs Tüdő János meglegedetten kocog utánna:

— Eladlak kutyapára, még potom pénzér' is od'adlak, ammiér' hogy így meggyötörtél! No meg hogy az adót is kifüzessem...

Bogáncs Tüdő János a piacon álldogái a Girhessel. Az asszony meg — nem levén rá most szükség, — elépett egy-két miatyánkra a templomba. Az ember várja a jó szerencsét vevő képében. Egyszer csak egy szürös atyafi áll meg előtte, ki a göböt végigmérve szakértő szemével, így szól Jánoshoz:

— Mire tarti földi ezt a hitvány állatot?

János rá se néz a vevőre s csak úgy félvállról dobja a szót:

— Husz forint!

Amaz egy kicsit kocolódik a beigéri a tizennyolcat. János meg se mukkan s kenyerén rágódva elereszti a vevőt. Félóra mulva jön egy másik:

— Hogy árujja földi?

— Huszonöt forint.

— Talán huszat akart mondani?

— Mondok, hogy huszonöt az ára!

— Huszonkettő mi?

— Na'mmondok, hogy huszonöt!

— Köll-e a huszonhárom?

János paroláz:

— Vigye a szösz, huszonnégyér' eresztem, de kéed füzeti az ádomást.

A vevő szó nélkül odébb áll. Nemsokára jön a másik:

— Eladó a göbe?

— Ühüm!

— No?

— Harminc...

A vevő tenyerét kinalva szól:

— Huszonöt.

— Harminc...

— No hát huszonhét...

— Mondtam má' hogy harminc!

— No huszonkilenc meg e'kkis ádomás!

— No nem bánom hát, ehen a foglaló.

A girhes alighanem megértette a beszédet. Hi-

velegve dörgölődzik oda a János lábassaráhos és ki tudja mit akar mondani:

— Rőff... rőff...

Bogáncs Tüdő János alighanem megértette a rőfögésekben nyilvánuló gyöngéd enyelgést s imigy bocsátja el a vevőt:

— Gyűjjék vissza kéetők vagy félóra multával; addigra az asszony is előkerül. No mer' hogy nem akarok nélküle annyi-vönnyi...

Mikor az asszony előkerül, János így szól neki:

— Ne tőtsük itt az udót hijába, mer' hogy nincs ára a jószágnek. Möhessünk hasafele. Hej-haj mibü is lösz kifüzetve az adu?!... Co girhes hazának!

És a Girhes titkos vágyaktól elteltén, vig rőfögéssel poroszkál az országút kavicsos talaján...

Bérczy Károly.

TÁVIRATOK.

— **Oroszország mozgósít.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Jassziban megjelenő Ecoul Moldovei értesülése szerint, a Pruthon tul nagy csapatmozgalmak történnek. Oroszország belsejéből sok ezredet visznek előre Beszarábia felé. A dunamenti Kládova hadosztályt készenlétbe helyezték.

— **Bomba a szt. Péter templom előtt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Rómából érkezett távirati jelentés szerint a szt. Péter-templom oszlopcsarnokában tegnap egy ötöd-fél kilogramm sulyu bombát találtak, mely meg volt töltve, de a gyújtószinor hiányzott róla. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

— **Visszantassított koszoru.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A fejedelem testőrkapitánya tegnap koszoru vitt Sztambulov koporsójára. Maga a fejedelem küldte Karlsbadból. A ház kapujában eléje áll Sztambulov huga, Mutkurov tábornok özvegye és kemény szavakkal visszautasította a koszoru és a részvétet. A testőrkapitány némán távozott a koszoroval s küldetésének eredményéről jelentést tett Ferdinándnak. Meg is jött már erre Karlsbadból a válasz, mely megtiltja az udvarnak, hogy részt vegyen Sztambulov temetésén. Ez a végső szakítás Ferdinánd és Sztambulov közt.

— **A macedoniai felkelők sikerei.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szófiából jelentik, hogy a macedon-bizottság közlönye küstendili táviratot tesz közzé, mely szerint Radovics és Strumica közt komoly ütközet volt a felkelők és 5000 török közt. Az utóbbiak 60 embert veszettek és szétverettek. A felkelők bevehetetlen állást foglaltak el. Egy másik ütközet volt a törökök és a felkelők közt Malsovo kerületben. A felkelők itt is győztek. E hírek ugyan még nem nyertek hiteles megerősítést, de az itteni diplomáciai körökben mégis hisznek abban, hogy részben igazak.

— **Az anyakönyvvezetői kinevezések.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A 23 anyakönyvi felügyelő — értesülésünk szerint — már a legközelebbi napokban ki lesz nevezve és utána nemsokára következik az anyakönyvvezetőknek kinevezése megyenkint.

— **Millió sikkasztás Bagdadban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Egy Konstantinápolyból érkezett távirat jelenti, hogy Bagdadban nagy sikkasztást fedeztek fel az állampénztárban. A hiányzó összeg 1,580.000 piaster (körülbelül 150.000 frt). Sulejman Tewfik effendit, a főpénztárost letartóztatták.

— **A bolgár küldöttség Pétervárott.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Standard konstantinápolyi jelentése szerint oda hiteles jelentések érkeztek Pétervárról, melyek szerint a bolgár küldöttség kijelentette az illetékes orosz tényezők előtt, hogy annak kezdeményezésével van megbizva, hogy Boris herceg vétessék föl az orthodox egyházba, s mihielyt ez megtörtént, Oroszország küldjön diplomáciai képviselőt Bulgáriába.

— **A szófia gyilkosok elfogva.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szófia magantáviratok jelentése szerint Tufekcsievot, Giorgievot és Halovot mint Sztambulov híhetőleges gyilkosait letartóztatták.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyzettek Pécs szab. kir. város 1895. évi július 20. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buza 6.20—6.40; kétszeres 6.—6.20; rozs 6.—6.20
árpa 5.30—5.50; zab 6.40—6.50; búkköny—; — kuko-
rica 6.80—7.—; széna 280.—8; szalma 1.50.

Kínalat: kősep, mintegy 200 gabona-kocsi volt a piacon.

Videki hátralékosainkat tisztelettel kérjük sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Leptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Felelős szerkesztő
PLEININGER FERENC

NYILT-TÉR +)

Természetes adományok megőrzésére a NŐKÉRT

ÁGNES

ferrea. Legjobb asztali és kávéital. Kitűnő szelgálatot tesz az emésztési zavaraknál.

Járvány idején préservatív gyógyszernek bizonyult.

Szét-
küldése **Édeskuty L.** adomány-
listát által Budapest.

← Kapható mindenütt. →

*) Eszen rovát alatt megjelentekért nem vállal felelősséget. A szerk.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon általam igen tisztelt Urnök és urak, kik megboldogult szeretett gyermekem

CZIRER LAJOS

nyug. cs. és kir. sorhajó-hadnagy

gyászos elhunytá alkalmából engem részint szóval, részint írásban nagybecsű részvétnyilatkozataikkal felkeresni, úgy a boldogult lelki üdvéért szolgáltatott gyász isteni tiszteleten megjelenni szivesek valának, fogadják ez uton is leghálásabb köszönetem őszinte nyilvánítását.

Kelt Pécsen, 1895. évi július hó 20. án.

Czirer József.

Eladó szőlő.

Egy a Makaraliban fekvő — házhelyekül kitűnően alkalmas — az altalajban nagymennyiségű éles homokkal biró, nagyrészen amerikai ojtványnyal már beültetett és termő állapotban lévő 4500 □ölnyi szőlőtelep présházzal együtt szabad kézből eladó.

Bővebbet Hegedüs Imre tulajdonosnál Szepesi-utcza 10.

Egy bolt helyiség

a királyi ítélő tábla palotájában azonnal bérbeadandó.

Bővebb felvilágosítás kapható lapunk nyomdájában (megye- és Mária-utca sarkán.)

Hirdetések jutányos áron vállaltatnak el.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására adni, hogy

könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatvány-
raktár és papirkereskedésemmel

Pécsen, Mária- és megye-utca sarkán

(a királyi-táblai épület átellenében) levő saját házamba költöztem át. Tisztelettel

TAIZS JÓZSEF.